

Bilag Vidensopsamling fra udvalgte danske kommuner samt studietur til Holland.

I forbindelse med arbejdet i Sammen Om Vores Skole projektet har medlemmer fra Børne- og Uddannelsesudvalget (BU) samt fagfolk fra Center for Dagtilbud, Skoler, Fritid og Idræt (DSFI), Center for Børn, Unge og Familier (BUF) og Center for Økonomi og Ejendomme (ØE) indsamlet erfaringer og viden enten via besøg eller via oplæg fra andre danske kommuner. Besøg og oplæg har primært fundet sted i sidste halvdel af 2023. Herudover har BU besøgt skoler i Holland i marts 2023, mens fagfolk fra de tre centre besøgte nogle af de samme skoler i november 2023.

Besøg og oplæg har haft fokus på erfaringer og viden om at skabe inkluderende læringsmiljøer med deltagelsesmuligheder for alle børn.

Generelt peger den indhentede viden på, at ingen kommuner eller skoler endnu har fundet "den gyldne model" til at skabe inkluderende læringsmiljøer for alle børn, som vil være direkte implementerbar i Helsingør Kommune. Vilkår og forudsætninger er forskellige i de enkelte kommuner (og i Holland), og på de enkelte skoler, men besøgene og oplæg har givet vigtig viden og inspiration til konkrete indsatser, nye styringstiltag og organiseringer, som vil blive anvendt i det videre arbejde med at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn i Helsingør Kommune.

Den indhentede viden er anført i stikordsform i tabellen nedenfor.

Kommune	Tema	Organisering	Økonomi
Herlev Kommune	Visitation	3 folkeskoler og en specialskole. Specialskolen har tre forskellige spor ADHD/autisme, generelle indlæringsvanskeligheder og dagbehandling. Børn, der flyttes mellem spor, behandles på tværgående koordineringsmøde. Dagbehandling kan også ske ude i almenskolen med central finansiering. Organisering omkring visitation <u>Kompetencecentermøder (svarer til TF i Helsingør)</u> Medarbejdere og teams kan modtage tværfaglig sparring ved skolens egne og eksterne ressourcepersoner – kompetenceudvikling af lærere/pædagoger og kvalificering af inkluderende læringsmiljø.	Specialmidler over 9 timer ligger centralt. 18 mio. kr. til alt under 9 timer er lagt ud til skolerne (3000 elever) Klassekvotient: 0.-2. kl. max 21 3.-9. kl. max 24

		Møde afholdes hver 14. dag <u>Tværgående koordineringsmøde</u> Når mulige tiltag og foranstaltninger har været afprøvet i nuværende tilbud, og samarbejdet kræver sparring, kan sagen forelægges til drøftelse. Sager skal forelægges TK før indstilling til visitation. 3/4 af alle sager går ikke videre til visitation. Der tildeles nogen gange ressourcepersoner eller timer til 3 timers bånd. Alle skoleledere, leder af PPR, leder af familierådgivningen, centerchefer, direktør for området m.v. deltager. Møde en hel dag pr. måned. <u>Visitation</u> Der afholdes visitation 4 gange årligt. Deltagerkredsen er alle skoleledere, leder af PPR, direktør for området, specialkonsulent, økonomikonsulent, repræsentant for specialpladser i dagtilbud. <u>Andet</u> Visitationsudvalget råder over udslusningsmedarbejdere: • undersøger hvilken klasse/lærerteam, der skal have opgaven • følger børnene i et år inkl. afsøgningsfasen	
Københavns Kommune	Udvikling af almenskolen (Plads til forskellighed)	<u>Tre indsatser med henblik på at styrke almenområdet.</u> <u>1. Udvikling af Rammemodel for PLC/RC (styrke ressourcecentre)</u> Rammemodellen præciserer skolelederens opgave med at udvikle og fastholde kvalitet i RC/PLCs arbejde med inkluderende læringsmiljøer og beskriver rolle- og	Prioritering af midler til lokale ressourcepersoner – til lokal forandring

		ansvarsfordeling samt procedurer og retningslinjer i forbindelse med ledelse og styring af RC/PLC. <u>2.Udvikling af Kvalitetsværktøj</u> Kvalitetsværktøjet bruges til at analysere skolens praksis og understøtter udviklingen af inkluderende læringsmiljøer på skolen. Analyseværktøjet er skolens eget redskab til selvevaluering. <u>3.Udvikling af "Det pædagogiske notat"</u> Det pædagogiske notat er det fælles dokument, som anvendes til beskrivelse og dokumentation af indsatser på skolen, både i det forebyggende, foregribende samt indgribende arbejde. <u>Særlige fokusbegreber</u> • Systematik • Data • Aktionslæring • Co-teaching • Kompetencecentre • Fastholdelse af medarbejdere • Skolelederuddannelse • "Vores Børn" • Styrkede overgange • Variation over pædagogik og didaktik • Fortællingen om "Hvor vil vi hen"	
	Visitation	<u>Organisering</u> • Central visitation for det specialpædagogiske område • Område visitation for dagbehandling Matching-udvalg understøtter hvor eleven skal placeres (målgruppe/behov/udfordringer) Især for elever til dagbehandlingstilbud.	Økonomien er centralt placeret BUF-Flex plads koster 75% af pladspris (er i stedet for et dagbehandlings-skoletilbud)
Rødovre Kommune	Udvikling af almenskolen	<u>Særlige fokuspunkter:</u> Arbejdet handler om <i>alle</i> børn – alle unge i uddannelse.	

	(Læringsfællesskaber for alle)	Tydelig vision og fælles børnesyn som fundament - er visualiseret så alle medarbejdere kender essensen af teksten. <u>Indsatser for at styrke almenskolen</u> PIT (Pædagogisk indsats team) Der er PIT på alle skolematrikler. Ugentligt møde hvor forskellige kompetencer mødes. Fast team, som er ansat på skolerne. Hver skole skal kunne dokumentere og finde vej til en systematik. Kompetenceudvikling Arbejder stadig med at finde den rette kompetenceudvikling/metode. Fokus på at bygge kompetencebank på skolerne. <u>Læringsmiljøer/rum</u> Systematisk tilgang. 2 deltidsansatte konsulenter (læreruddannede) hjælper skolerne med indretning/didaktik. Der skal altid være plads til flere børn, end der er i klassen. Fokus på lærerens taletid i klassen og tjek-in for børnene trivsel – opfølgning med det samme. Opsamling fra VIVEs evaluering: (Fokus på forebyggende arbejde) • Flere mellemformer • Hvad kan man få hos PIT?	Koster 30.000 + 30.000 (skole + forvaltning). Midlerne udmøntes efter aftale med det relevante lærerteam

		• En kontaktperson • Tydelig metodisk tilgang • Kompetenceudvikling VIVE konkluderer, at mindset har ændret sig, så skolerne i Rødovre gerne vil rumme alle børn, men medarbejderne ved ikke nødvendigvis hvordan.	
	Visitation	<u>Ny visitationsmodel</u> Model i 5 niveauer: - 1-3 niveau Forebyggende og foregribende - 4-5 niveau Indgribende Centralt tværgående udvalg. Visitationsmøder 4 gange årligt – forsøger med max. 8 sager pr. gang. <u>Udvikling på almenskolen</u> Fælles forståelser – fælles løsninger. Måltal for tilbagevenden fra special- til normalområdet og klar strategi for dette. Fokus på sproget – kan mærke effekt. Arbejder bl.a. med SOS-model. Fremskudt familiebehandling på 2 skoler. TF ressourcen er ansat på skolen. Fremskudt familierådgiver på skolerne (alle skoler). I udgangspunktet laves der forløb med fast team – typisk i 6 mdr. Fokus på også at møde de voksne, der hvor de er. Vil gerne tættere kobling mellem eksperter og børnenes undervisning.	

	Specialiserede tilbud	<u>Det specialiserede tilbud i Rødovre (specialpædagogisk center)</u> 2 afdelinger: - 1 afdeling for børn med blandende diagnoser – kigger på børnenes funktionsniveau - 1 afdeling for børn med lav IQ og andre udfordringer Fokus på samarbejdet med almenområdet og overgangen ml. almen og special. Åbner nyt helhedstilbud. Der arbejdes med at "tilbagesluse" elever fra special til almen via praktik, hvor specialelever helt ned til 1. klasse kommer i praktik i almindelen. Erfaringen viser, at både medarbejdere og forældre tager godt imod tiltaget. Møllers stue: Andre typer ansatte – en kok mfl. Tilbuddet ligner ikke skole – anderledes undervisning, eksempelvis målrettet elever med skolevægring Invitere andre børn (fra almen) ind og deltage.	
Gladsaxe Kommune	Udvikling af almenskolen – styrkelse af almenområdet	<u>Indsatser</u> Styrker almenskolen ved at lægge andre kompetencer ud på skolerne. Den lokale kapacitet og kompetencer opbygges. Kulturskifte med fælles vision for <u>hele</u> skolesystemet. Ledelse på tværs af forvaltningsniveau og tværfagligt samarbejde ml. skole og PPR. Holde op med at holde møder om børn og familier – kun holde møder <u>med</u> børn og familier. Afskaffe papirbørn.	685 mio. til skoleområdet 331 mio. til specialundervisning og behandlingsområdet Nye tiltag understøttes af en ny budget- og økonomistyringsmodel

		Dråbemodel til at se hvordan skolerne arbejder med visitation af elever – både til egen skole og til andre skoler. Investering i kompetencer - ønsker ca.100 co-teacherere – 1 på hver årgang på hver skole. Flere voksne til børnene. Co-teacherere er ledet centralt, og er den bærende metodik for både almen og special. Skoleleder har daglig ledelse på opgaven. Dagbehandling skal ud på skolerne fremadrettet. Kapacitet på specialskole beholdes (Bakkeskolen). Skolestart – nået til at erkende, at skolestarten er problematisk. Har forskellige overvejelser – evt. om nogle pædagoger skal følge børnene mellem dagtilbud og skole. Fokus på at sikre kontinuitet. Den nuværende struktur passer ikke til børnene!	
	Visitation	Afskaffer den rejsende visitation, og opbygger lokal visitation. Lokal tilpasset skoletilbud til alle børn. Sammentænkning af budget på tværs <u>Overvejelse</u> • Hvordan kan gruppetilbud/specialklasserækker nedlægges? Sigter mod at alle skoler skal kunne rumme egne elever i mindre tilbud. • 10. klasse skrumper – overvejer at lægge den ud på erhvervsskole • Overvejer om ungdomsskolen kan være noget højskole • Heltidsundervisningen vokser	

Haderslev Kommune	Styrkelse af almenområdet	Har arbejdet med 5 spor via servicetjek, som giver overblik i arbejdet (data, ledelse, visitation, professionel kompetence og kvalitet i specialundervisning). Arbejdet med de 5 spor har ført til udarbejdelsen af en strategisk handleguide. Lokal forankret AP Møller projekt om co-teaching, som er forankret nedefra og spredes. Distriktsråd – faciliteres af konsulent ○ Visitation af konkrete elever ○ Supporterer mellemformer ○ Praksisvejledere med flere forskellige baggrunde (primært lærere/pæd.). Økonomien er decentral, og de referer til skolelederne. Nye stillinger. ○ Tværgående samarbejde – viden på tværs ○ Har udarbejdet et samarbejdskodeks Der er etableret en distriktsøkonomi, aktuelt på 21,0% af budgettet, som fordeles til distriktsrådene efter socioøkonomiske kriterier. Distriktsrådet kan anvende midlerne til specialpædagogiske indsatser efter en fælles beslutning. Derudover anvendes distriktsmidlerne ved visitation til mere indgribende specialpædagogiske tiltag. Kommunen har høj segregeringsgrad, som dækker over store forskelle ml. skolerne. Mantra "Alle børn bringes hver dag i en privilegeret position" Rådgivende PPR team med central ledelse. Sidder i distriktet sammen med fraværsteam.	Ny tildelingsmodel med socioøkonomisk beregning. Pr. 1. januar 2024 opdeles budgetmidler i individuel almenøkonomi og en fælles specialpædagogisk distriktsøkonomi (21 % af det samlede skolebudget).

		Økonomi til behandlingsskoleelever ligger centralt – Haderslev har ikke eget tilbud. Formel proces for overgang fra dagtilbud til skole. Der er etableret et overgangsteam med dagtilbudskonsulent som tovholder. Overlevering af viden allerede året inden.	
Hollands besøg	Inkluderende læringsmiljøer	OBS på at det hollandske skolesystem er indrettet anderledes end det danske og at de besøgte skoler repræsenterer nogle særlige profiler. Skolerne i Holland har i højere grad mulighed for at vælge en særlig linje. Det kan være en fordel, at børnene starter tidligere i skole end i DK. <u>Synergie School – primary school</u> • Indretning af læringsmiljøet – "specialindretning" i almenmiljøet • Højt til loftet både fysisk og mentalt • Interessant med didaktik via skærme (eleverne vælger emner mv.) • Fokus på hvordan det gode rum/miljø skabes, eks. via sang som metode til at skabe ro • Store og små børn går sammen • Opmærksomhed på, at heller ikke alle børn kunne rummes ("fast pædagogik") • Skemalægning – færre lærere på en årgang. To pauser på en dag. Lærerne møder ind om morgenen, inden børnene møder, hvilket skaber et fællesskab blandt de voksne • Sammensmeltning af almen- og specialområdet, så specialpædagogikken bredes ud i almenmiljøet. Ét elevfællesskab • Mentorordning • Målgruppen er børn med IQ>70/ASF. Børn finansieres af særskilt budget (lærerløn) <u>Agora School – secondary (12-18 år)</u> • Gode elementer med projektbaseret læring, men også obs. på at børnene har "almindelig"	

		fagrække de sidste to år som forberedelse til deres videre uddannelse • Børnenes motivation er det væsentligste element for læring <i>Praktijkonderwijs</i> • Meget god inspiration at hente til et produktionsskoletilbud (helhedstilbud fra 7. klasse) i Helsingør Kommune.	